

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.

1903 Budapest, Pf.: 314/15.

Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733

BM: 33-104, 33-140 BM Fax: 33-133

E-mail: orfkvezeto@ork.police.hu

Szám: 29000–105/1360– /2010. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő rendőri intézkedés elleni panasz elbírálása

Előadó: dr. Nánási Zoltán

H A T Á R O Z A T

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva **debreceni** lakos által benyújtott panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) 514/2010. (XII. 15.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panasznak a tisztességes eljáráshoz való jog (megállítás), valamint a személyes adatok védelméhez való jog (fényképezés) tekintetében

h e l y t a d o k,

egyebekben azt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. §-ának (1) bekezdése *a*) pontjára és (2) bekezdésére, valamint 109. §-ának (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságra – a Fővárosi Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Bírósághoz, a 1027 Budapest, Csalogány u. 47-49. címre közvetlenül is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Hajdú-Bihar Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője, tájékoztatásul
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A panaszbeadványban a panaszos előadta, hogy 2010. szeptember 6-án 18:15 óra körüli időben saját tulajdonú, (...) frsz.-ú, Honda típusú gépkocsijával szabályosan, 50 km/h körüli sebességgel közlekedett Hajdúszoboszló belvárosában. Ekkor arra lett figyelmes, hogy egy bordó színű, Opel típusú gépkocsi (...) balesetveszélyes módon akarja őt megállásra kényszeríteni azáltal, hogy kormányát „rá húzta”. A járműben hárman ültek, egyikük integetett is a „leszorítás” közben.

Megállás után az Opel típusú gépkocsi vezetője odament a panaszoshoz és elkérte az iratait. A panaszos feltételezte, hogy az illető rendőr, azonban semmilyen erre utaló jelzést nem fedezett fel az öltözetén. Az autóban ülő másik két személy „munkásruhának” tűnő öltözetet viselt. Iratait ekkor – vonakodva bár, de – átadta. Miután a vele szemben intézkedő személy közölte vele, hogy az autóján található fólia jogszabályellenes, 6000 Ft helyszíni bírságot akart fizettetni vele. A panaszos ennek nem tett eleget, mert megítélése szerint a vele szemben intézkedő személy erre nem rendelkezett jogosultsággal.

Ezt követően a vele szemben intézkedő személy az autójához ment, a panaszost megvárakoztatta, majd visszatérve lefényképezte a panaszos gépkocsiját, ezek után társaival „szó nélkül távoztak”.

A panaszos összességében az alábbiakat sérelmezi:

- megállításának módját, melyet ő balesetveszélyesnek ítélt meg;
- a vele szemben történt szolgálati fellépés módját, vagyis hogy nem tudta azt, rendőrökkel van-e dolga, mivel ez sem a ruházatukból nem derült ki számára, sem azonosító jelvényt nem viseltek;
- az intézkedéssel, valamint annak menetével kapcsolatos tájékoztatás teljes hiányát;
- azt, hogy járművét a vele szemben intézkedő rendőr a mobiltelefonjával lefényképezte;
- valamint azt, hogy emberi méltóságában sértették azáltal, hogy vele megalázóan, cinikusan beszéltek az intézkedés során.

A panaszos a fentiek alapján kérte a Panasztestületet panaszának kivizsgálására.

II.

A Panasztestület 514/2010. (XII. 15.) sz. állásfoglalásában megállapította, hogy „az egyes rendőri intézkedések – a közlekedésrendészeti intézkedés, megállítási módja, azonosítási és tájékoztatási kötelezettség – kapcsán alapjogsérelem nem történt vagy az nem volt megállapítható, ugyanakkor sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga a megállítási módja miatt, valamint az emberi méltósághoz és személyes adatok védelméhez való joga a felvételt készítés és a rendőri bánásmód miatt.”

A Panasztestület szerint ezen jogsértés eléri a súlyosság azon fokát, amely szükségessé teszi, hogy a Testület a állásfoglalását az Rtv. 93/A. § (6) bekezdésének alapján megküldje az országos rendőrfőkapitány számára.

III.

A rendelkezésre álló okiratokból az alábbi tényállás állapítható meg:

A Hajdú-Bihar Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjének 09000-105/116/2010. P. sz. összefoglaló jelentése szerint a panaszossal szemben a panaszolt helyen és időpontban a hajdúszoboszlói körzeti megbízott intézkedett, aki mellé két rendőrhallgató volt beosztva. Szolgálatukat egy bordó színű, megkülönböztető jelzés nélküli Opel típusú szolgálati gépjárművel látták el. Ennek keretében a megadott körzelleírásban foglalt területen, a körzeti megbízotti eligazítás során meghatározott utasításoknak megfelelően teljesítettek gépkocsizó szolgálatot.

A feladatok ellátásának részét képezte az Rtv. 44. § (1) bek. b) pontja szerinti közlekedésrendészeti intézkedés végrehajtása (a rendőr „a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti”). Az ilyen jellegű hiányosság észlelése esetén az Rtv. 13. § (1) bekezdése is intézkedési kötelezettséget ír elő a rendőr számára (A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.). A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) sz. IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) a fenti kötelezettséget pontosítja: „bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli”.

Az összefoglaló jelentés szerint az intézkedés során az intézkedő rendőr a napszaknak megfelelően köszönt, bemutatkozott, valamint a Rendőrség, a Rendőrtiszti Főiskola és a rendészeti szakközépiskolák egyenruha-ellátásra jogosult személyi állományának ruházati és öltözködési szabályzatáról szóló 12/2009. (IV. 30.) sz. IRM rendeletben meghatározott ruházatot viselte, mégpedig az ott meghatározott – szabályos – módon.

A panaszossal szemben bírság kiszabására a közúti közlekedés szabályainak kisebb fokú megsértése miatt került sor, az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet 54. §-ában¹ foglaltaknak megfelelően. A bírság oka az volt, hogy a panaszos a gépjárművön elhelyezett fóliával megsértette a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet 97. §-ában² foglaltakat.

---

¹ 54. § (1) Aki a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 3. § (2) bekezdésében, 48. § (4), (7) és (9) bekezdésében, 48. § (12) bekezdés c) és d) pontjában, valamint 51. §-ában meghatározott rendelkezés megsértése kivételével a közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a 42-51. § szerinti szabálysértés nem valósul meg, harmincezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

² 97. § (5) A gépjármű, a mezőgazdasági vontató, továbbá a lassú jármű szélvédőjén és ablakain - kivéve a lakófelépítmény ablakait - menet közben nem szabad függönnyel, vagy olyan más megoldást (fólia, üvegre felhordott fényelnyelő vagy fényvisszaverő réteg stb.) alkalmazni, amely a szélvédőn, illetőleg a jármű ablakain a kilátást, illetőleg az átlátást megakadályozza.

A panaszos a helyszíni bírságot nem fogadta el. Az intézkedő rendőr nem a helyszínen követelte tőle a bírság megfizetését, hanem csak a bírság összegét közölte.

A panaszossal szemben intézkedő rendőr elmondta, hogy a panaszost tájékoztatta arról, hogy a helyszíni bírság el nem fogadás esetén vele szemben szabálysértési feljelentés készül (090050/503981/2010/id. sz. irat). Egyéb tájékoztatási kötelezettség akkor terheli a rendőrt, ha az intézkedés alá vont ezt kifejezetten kéri.

Az intézkedő rendőr erre vonatkozó utasítás nélkül, saját mobiltelefonjával készített felvételt a panaszos gépkocsijáról, abból a célból, hogy azt később a szabálysértési eljárásban felhasználja.

IV.

1./ Megállapítom, hogy a panaszossal szemben helyesen, a megfelelő jogszabályi felhatalmazás alapján került sor rendőri intézkedésre. Gépjárművének megállítása azonban nem a hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelően történt, így panaszja ezen részének – az alábbiak szerint – helyt adok:

Az Rtv. 13. §-ában írt kötelezettség, valamint az ennek pontosítását szolgáló Szolgálati Szabályzat 3. §-a szerint amikor a rendőr észlelte, hogy a gépjárművön engedélyhez kötött fólia van elhelyezve, és a vonatkozó jogi szabályozás a közlekedési hatóság engedélyéhez köti a fólia alkalmazását és felszerelését, állásponthoz az, hogy az intézkedő rendőr a jogszabályi előírásoknak megfelelően, kellő jogalap birtokában járt el a panaszossal szemben. Hangsúlyozni kívánom azonban, hogy a konkrét szabálysértési ügyben – hatáskör hiányában – nem kívánok semmilyen álláspontra helyezkedni. Ezzel kapcsolatban a vizsgálat tárgyát a rendőri intézkedés jogalapjának tisztázása képezi.

A megállítási módját illetően állásponthoz megegyezik a Panasztestület állásfoglalásával, azaz a panaszos személyi biztonsághoz és testi épséghez való jogának megsértése az ügyben rendelkezésre álló információk alapján valóban nem megállapítható, egyetértek azonban azzal is, miszerint a megkülönböztető jelzéssel nem rendelkező szolgálati autóval történő megállítási valóban sérthette a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát.

A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 6. §-a szerint „ha a rendőr a forgalmat nem útkereszteződésben irányítja, a járművek megállítására (...) menet közben a megkülönböztető fényjelzést használó gépkocsiból, illetve motorkerékpárról ad jelzést, karjának, fehér szegélyű piros tárcsának, piros vagy fehér fényű lámpának fel-le mozdításával, illetőleg hangszórón vagy a megállásra felhívó szövegű felirattal (...)” kell eljárnia. A megkülönböztető jelzéssel nem rendelkező szolgálati autóval történő megállítási valóban alkalmas volt arra, hogy megsértse a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát.

2./ Az intézkedő rendőr szolgálati fellépésének módját, valamint az intézkedés menetével, továbbá a szabálysértési bírságolással kapcsolatos tájékoztatás elmaradását illető panaszokat az alábbiak szerint utasítom el:

Az ügyben intézkedő rendőr jelentése szerint az intézkedés során a szolgálati fellépés módja a jogszabályoknak megfelelően, szabályosan történt. A panaszos által előadottak szerint az intézkedő rendőrön azonban sem azonosító jelvény, sem sapka, sem névkitűző nem volt.

A Panasztestület szerint a rendőri jelentés tartalma és a panaszos által előadottak közti ellentétet a vizsgálat során nem sikerült feloldani, ezért az ellentétes adatok alapján a rendőr ruházata, valamint az azonosíthatóságát szolgáló névkitűző és azonosító jelvény viselete vonatkozásában nem lehetett egyértelműen állást foglalni, így a tisztességes eljáráshoz való jog megértése nem volt megállapítható.

A panaszos által leírtak, valamint az intézkedő rendőr által készített jelentésben foglaltak közötti nyilvánvaló ellentmondást a rendőri jelentésben, *mint közokiratban* foglalt tények alapján oldottam fel.

A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 195. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy „*az olyan papír alapú (...) okirat, amelyet bíróság, közjegyző vagy más hatóság, illetve közigazgatási szerv ügykörén belül, a megszabott alakban állított ki, mint közokirat teljesen bizonyítja a benne foglalt intézkedést vagy határozatot, továbbá az okirattal tanúsított adatok és tények valóságát, úgyszintén az okiratban foglalt nyilatkozat megtételét*”. Ezen törvényes vélelemmel szemben ellenbizonyításnak is csak korlátozott mértékben van helye [Pp. 195. § (6) bek.].

Ezzel egybehangzóan a Legfelsőbb Bíróság 1/2004. sz. büntető jogegységi határozata kimondja, hogy az intézkedésről készült rendőri jelentés *közokirat*, a 2/2004. sz. büntető jogegységi határozat ezt az álláspontot megerősíti. A Legfelsőbb Bíróság 1858. sz. büntető elvi határozata szerint „*a rendőri jelentés közokirat; feladata annak igazolása, hogy az abban megjelenített intézkedés megtörtént*”.

Az általam folytatott vizsgálat során olyan tény, vagy körülmény, mely a rendőri jelentésben, mint közokiratban foglalt intézkedés, valamint a közokirattal tanúsított adatok és tények valósága, úgyszintén az okiratban foglalt nyilatkozat tartalma miatt a közokirat tartalmának hamis, vagy meghamisított voltára utalna, nem merült fel, így azt teljes bizonyító erejüként fogadtam el.

A fentiekre tekintettel a rendőri jelentésben foglaltakat elfogadva megállapítom, hogy a szolgálati fellépés módja szabályszerű volt, ezért az ezzel kapcsolatos panaszt elutasítom.

A panaszos által előterjesztett panasz szerint őt nem megfelelően tájékoztatták az intézkedés során jogairól és az intézkedés következményeiről. Az ügyben ugyanakkor szabálysértési feljelentés készült, amely az intézkedő rendőr későbbi meghallgatása során elmondottakat támasztja alá, mely szerint az intézkedés során megfelelően tájékoztatta a panaszost arról, hogy helyszíni bírságot fog kiszabni, amelynek el nem fogadása esetén szabálysértési feljelentést fog kezdeményezni a panaszossal szemben. Fentiekre tekintettel a tájékoztatás elmaradását kifogásoló panaszt is elutasítom.

3./ A panaszos autójának lefényképezését sérelmező panasznak az alábbiak szerint helyt adok:

Véleményem szerint adatvédelmi, valamint a felvétel hitelességének szempontjából is aggályos az, hogy a rendőr az intézkedését a saját tulajdonát képező mobiltelefonnal rögzítette. Egyetértek a Testület által kialakított állásponttal, miszerint saját tulajdonú mobiltelefonnal történő képfelvétel készítése – jelen esetben a panaszos autója rendszámának a lefényképezése – sérthette a panaszos személyes adatok védelméhez való jogát. A

jogszabályi rendelkezések ugyan lehetővé teszik a felvétel készítését³, azonban a későbbi felhasználás, illetve megsemmisítés miatt mindenképpen aggályos az, ha ez saját felvevőkészülékkel történik.

4./ Az emberi méltóság sérelmét érintő panaszt az alábbiak szerint elutasítom:

Ebben a tárgykörben a Panasztestület arra az álláspontra helyezkedett, mely szerint sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga. A Panasztestület ezen állásfoglalásának kialakításakor kizárólag a panaszos által előadottakat vette figyelembe, mivel az iratok között a rendőrség részéről a panasz ezen pontjára vonatkozóan nem talált ellentmondást. Véleményem szerint azonban figyelemmel kell lenni a fentiekben már megvizsgált azon körülményre is, hogy az intézkedő rendőr a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően járt el az intézkedés során. A fentiek alapján, valamint az esetről készült rendőri jelentés már hivatkozott, közokirati jellege miatt alappal feltételezhető, hogy – hasonlóan a szolgálati fellépés módjához –, az intézkedés egésze is a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően, szabályosan történt.

Összességében megállapítom, hogy a vizsgált intézkedésre jogszabályi felhatalmazás alapján került sor, annak módja a panaszos testi épséghez, valamint emberi méltósághoz való jogát nem sértette.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

---

³ Rtv. 42. § (1) A rendőrség a rendőri intézkedéssel, illetve az ellátott szolgálati feladattal összefüggésben az intézkedéssel érintett személyről, a környezetéről, illetőleg a rendőri intézkedés szempontjából lényeges körülményről, tárgyról képfelvételt, hangfelvételt, kép- és hangfelvételt (a továbbiakban: felvétel) készíthet.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) és 326. § (7) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) és (2) bekezdései, 109. § (1) és (3) bekezdései;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 13. § (1) bekezdése, a 92. § (1) és (2) bekezdései és a 93/A. § (7) és (9) bekezdései;
- Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 3. §-a.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése⁴, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdéseim⁵ alapul.

Budapest, 2011. február „ „

**Dr. Hatala József r. altábornagy
országos rendőrfőkapitány**

---

⁴ **Rtv. 92. §-a:** „(1) Akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette - választása szerint - panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.”

⁵ **Rtv. 93/A. §-a:**

„(6) Az országos rendőrfőkapitány a panaszról az állásfoglalás kézhezvételét követő tizenöt napon belül közigazgatási hatósági eljárásban dönt. Ha az országos rendőrfőkapitány határozatában eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.”

(7) Az országos rendőrfőkapitány a panaszról az állásfoglalás kézhezvételét követő tizenöt napon belül közigazgatási hatósági eljárásban dönt. Ha az országos rendőrfőkapitány határozatában eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.”